# Kulturutskottets betänkande 1978/79:9

## med anledning av motion om ett minnesmärke över Ådalenhändelserna

### Motionen

I motionen 1977/78:732, vars behandling på förslag av kulturutskottet i betänkandet 1977/78:28 uppskjutits till riksmötet 1978/79, har Rolf Hagel (apk) och Alf Lövenborg (apk) yrkat att riksdagen beslutar att låta skapa ett monument över offren för Ådalenhändelserna att uppföras på därför lämplig plats till 50-årsdagen den 14 maj 1981.

Motionärerna anser att det genom initiativ av riksdagen bör resas ett minnesmärke över Ådalenhändelserna i Lunde 1931 som en erinran om ett viktigt avsnitt i arbetarrörelsens historia.

### Utskottet

Ansvaret för den offentliga konsten delas mellan framför allt staten, landstingskommunerna och kommunerna. Staten och landstingskommunerna inskränker sina förvärv till att gälla arbeten som placeras inom eller i omedelbar anslutning till de byggnader och lokaler de förvaltar eller nyttjar. Kommunernas inköp omfattar dessutom konstverk, som ges en helt fristående placering i gaturummet, i parker och på andra öppna platser.

Med anledning av det i motionen föreslagna minnesmärket över händelserna i Lunde i Ådalen 1931 har utskottet inhämtat följande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Kramfors kommun har den 26 september 1978 hemställt att kommunstyrelsen skall föreslå kommunfullmäktige att fatta beslut beträffande ett minnesmonument i Lunde. Arbetsutskottets förslag grundas på de synpunkter som 1973 redovisades av en kommitté, tillsatt av stadsfullmäktige i förutvarande Kramfors stad 1969. Förslaget går ut på att det på Kläppberget i Lunde skall uppföras ett monument över händelser i Ådalens arbetarrörelses historia varvid i första hand Sandöuppploppet 1907, hungerdemonstrationerna 1917, Lundehändelserna 1931 och Sandöbroraset 1939 skall uppmärksammas. Arbetsutskottet föreslår nu en kompletterande detaljutredning om ett minnesmonument i Lunde, innefattande monumentets placering, kostnader och finansiering.

Med hänvisning till att Kramfors kommun inom kort kommer att ta ställning till frågan om uppförande av ett minnesmonument i Lunde och då utskottet inte anser att riksdagen bör fatta beslut som rubbar den rådande

ansvarsfördelningen i fråga om den offentliga konsten avstyrker utskottet motionen 1977/78:732.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1977/78:732.

Stockholm den 12 oktober 1978

På kulturutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

*Närvarande vid ärendets slutbehandling:* Georg Andersson (s), Per Olof Sundman (c), Tore Nilsson (m), Ingemar Leander (s), Olle Eriksson (c), Åke Green (s), Tyra Johansson (s), Karl-Eric Norrby (c), Hans Alsén (s), Kerstin Göthberg (c), Catarina Rönnung (s), Gunnar Richardson (fp), Helge Klöver (s), Lars Ahlmark (m) och Börje Stensson (fp).

GOTAB 58580 Stockholm 1978